

Παροράματα τεύχους 62

Σελ. 106, στ. 1: ο φυλάκας της Αίγινας ήταν αρχικά οφρανοτροφέοι και όχι "όσουλο ψυχασοφών".

Σελ. 4, ο καθηγητής Roland Martin πέθανε τον Ιανουάριο του 1997 και όχι του 96.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Habitat II "Κατοικία και άνθρώπινος Οικισμός"

Με αυτόν τον τίτλο πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη τον Ιούνιο του 1996 διεθνής συνδιάσκεψη του ΟΗΕ. Η τελευταία πριν από το 2000 μ.Χ. Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης ενός χρόνου, δημοσιεύουμε ενημερωτικό σημείωμα πάνω στο θέμα.

Στη συνδιάσκεψη συμμετείχαν αντιπροσωπείες των κρατών-μελών του ΟΗΕ και εκπρόσωποι μη κυβερνητικών οργανώσεων, της τοπικής αυτοδιοίκησης, Πανεπιστημίων και επιστημονικών φορέων, εργατικών συνδικάτων και του επαγγελματικού κόσμου.

Η προηγούμενη αντίστοιχη συνδιάσκεψη Habitat I είχε γίνει στο Βανκούβερ του Καναδά το 1976.

Ενθή εκκοσμία που μεσολάβησε ενθάδε σημαντική η κρίση που μαρτυρεί τους ανθρώπινους οικισμούς, η οποία εκφράζεται με την επιτάχυνση της αστικοποίησης, την εγκατάλειψη των αγροτικών οικισμών και την υποβάθμιση τόσο του οικιστικού ιστού των πόλεων όσο και του περιβάλλοντος φυσικού τους.

Η σημερινή οικονομική κρίση και οι τάσεις φιλελευθεροποίησης και διεθνιοποίησης της οικονομίας αυξάνουν το ρηγμα ανάμεσα στον πλούτο και τη φτώχεια, πράγμα που αποτυπώνεται οδρά στην προαυξανόμενη "κρίση της πόλης". Φυσικά φαινόμενα, όπως σεισμοί και πλημμύρες, και πολιτικά φαινόμενα, όπως διώξεις μενονιτών και πόλεμοι τοπικοί ή εμφύλιοι, συντελούν στο να βραδύνει η κρίση σε σημείο εφιαλτικό.

Τα αποτελέσματα αυτής της κατάστασης διατηρούν καθημερινά τα εκατομμύρια των πολιτών που ζουν σε άθλιες συνθήκες κατοικίας (π.χ. χωρίς προχούμενο νερό και αποχετεύσεις) και είναι στην πλειοψηφία τους γυναίκες και παιδιά.

Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν στην έκταση και την ένταση του φαινομένου, που απαιτεί κατεπείγουσα δράση, δεδομένου ότι γύρω στο 2000 ο μισός πληθυσμός της γης θα ζει στις πόλεις.

Ενδεικτική είναι η θεματολογία της ενότητας που ονομάστηκε "10 Διάλογοι" και εκτυλίχθηκε με την μορφή ημερίδας.

Στόχοι της συνδιάσκεψης ήταν ανταλλαγή εμπειριών πάνω στα οικιστικά προγράμματα και την εφαρμογή τους και η ανάδειξη των αναγκών παρεμβάσεων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των οικιστικών προβλημάτων, τα οποία παρουσιάζουν και τείρματα ποικίλα από χώρα σε χώρα.

Τελικά, πέρα από τα αναλυτικά κείμενα των συνεδριάσεων, εγκρίθηκε και ένα συνοπτικό κείμενο 3 σελίδων, που τιτλοφορείται "Διακήρυξη της Κωνσταντινούπολης για τους ανθρώπινους οικισμούς" και περιλαμβάνει 15 σημεία πάνω στα οποία δεσμεύτηκαν οι επίσημοι αντιπρόσωποι των Κρατών-μελών.

Η σύνθεση αυτού του κειμένου υπήρξε αντικείμενο οκλήρων διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις αναπτυγμένες και τις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και ανάμεσα στους εκπροσώπους των μη κυβερνητικών οργανώσεων και του οικονομικού χώρου.

Τηλεγραφικά, στη "Διακήρυξη της Κωνσταντινούπολης" αναγνωρίζονται τα εξής:

- ο άνθρωπος ως κέντρο των σκέψεων για βιώσιμη ανάπτυξη,
- η λειτουργία της πόλης ως κέντρου πολιτισμού και οικονομικής δραστηριότητας,
- η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και διατήρησης πόρων για τις μελλοντικές γενιές,
- το "δικαίωμα" στην αξιοπρεπή κατοικία,
- η ανάγκη εξασφάλισης συνθηκών ελευθερίας, δικαιοσύνης και ισονομίας στους πολίτες,
- η ανάγκη διατήρησης της διαφορετικότητας και της "αλληλεγγύης" ανάμεσα στους λαούς,
- η αξία της προστασίας και η αναβάθμιση της πολιτισμικής κληρονομιάς,
- η ανάγκη οικονομικής συνεργασίας σε επίπεδο διεθνές, εθνικό και τοπικό, για την εξεύρωση πόρων,
- η υποστήριξη εταιρικών σχέσεων και συμμετοχικών διαδικασιών για την υλοποίηση των προγραμμάτων και
- η ανάγκη καλλιέργειας μιας "παιδείας" της αλληλεγγύης ανάμεσα στους λαούς για μια ζωή με αξιοπρέπεια, καλή υγεία, ασφάλεια, δικαιοσύνη, εντιμότητα και ειρήνη.

Στις 15 μέρες που κράτησε η συνδιάσκεψη, με συμμετοχή περίπου 15.000 ατόμων από όλο τον κόσμο, δόθηκαν πολλές ευκαιρίες επαφών και ενημέρωσης με τη λειτουργία παράλληλων εκδηλώσεων και εκθέσεων, μεταξύ των οποίων και η έκθεση μελετών διεθνών αρχιτεκτονικών διαγωνισμών σε πολλά θέματα.

Η επόμενη συνεδρίαση των κρατών μελών του ΟΗΕ, με στόχο την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, των σχεδίων, της Habitat + Agenda, έχει προταθεί να γίνει το 2001 μ.Χ.

Μαρία Κορμιά
Αρχιτέκτων

Στον Πόρο

Στον Πόρο Τροιζηνίας, το μικρό νησί που βρίσκεται τόσο κοντά στην Αττική, ξεκίνησε η πρώτη φάση διευρυντικών εργασιών για την αποκατάληψη ζωγραφικού δακρυοσμού του κτιρίου ιδιοκτησίας Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδας από τον ΕΤΕ, υπό την εποπτεία της Της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού. Διαπιστώθηκε ότι ολόκληρο το κτήριο, από το ισόγειο ως τη σοφίτα και τους υπόλοιπους βοηθητικούς χώρους, έχει ζωγραφικό δακρυοσμό. Το κτήριο χτιστήκε στις αρχές του αιώνα για να χρησιμοποιεί ως κατάστημα και ως κατοικία του διευθυντή. Ελπίζεται ότι η Τραπέζα θα επισπεύσει τις διαδικασίες αποκατάστασης ώστε να γίνει προπύλο στο κοινό νόμο τόσο σημαντικό μνημείο του Πόρου. Το έργο αυτό προστίθεται στην άνωτατή ακόμη πολιτισμική κληρονομιά του νησιού, που μεταξύ των άλλων έχει και νεανικές ταχογραφίες του Παρθένου στην μητρόπολη του.

Στο Ρέθυμνο

Στις 9 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στον Δήμο Ρεθύμνης, στο Περιβαλλοντικό Κέντρο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Επισκοπής Ρεθύμνης, η Πρωτή Πλαγκτίδα Ξύλινη Εμφύλιων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 10 χρόνων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στο Ρέθυμνο. Δεκα χρόνια πλούσια σε θέματα, ιδέες, σε ενδιαφέροντα και προφορά.

Εργαλείο και άνθρωπος

Σύμφωνα με τις ισχύουσες επιστημονικές θεωρίες, το ανθρώπινο είδος (HOMO) είναι το μόνο που μπορεί να κατασκευάσει εργαλεία. Η θεωρία αυτή ίσως ανασταθεί με τη μελέτη πολλών χιλιάδων θίνων επεξεργασμένων κορτεριών λεπίδων που βρέθηκαν στην Αιθιοπία. Αμερικανοί, Άγγλοι και Γάλλοι επιστήμονες δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο, που προκύπτει από την έρευνα, πως οι κατασκευαστές τους ήταν αυστραλοπιθήκοι (Paranthropus Aethiopicus), που σ'είκνε να μέρη έζησαν παράλληλα με τον άνθρωπο και στη συνέχεια εξαφανίστηκαν.

Τρυπανιόμο

Στο τεύχος 29 (Απρ.-Μάρς '97) του περιοδικού *L'Archéologue, Archéologie nouvelle*, δημοσιεύεται το άρθρο του Christian Jeunesse με τίτλο "Ο αρχαιότερος τρυπανιόμο της ευρωπαϊκής Νεολιθικής που αποκαλύφθηκε στην Αλαστία". Ο συγγραφέας αναφέρει πως, κοντά στην κωμόπολη του Ensisheim της Αλαστίας, αποκαλύφθηκε η σημαντικότερη νεκρόπολη της Πρωμής Νεολιθικής εποχής της

Γαλλίας (4800-4600 π.Χ.). Εκεί, βρέθηκε, μεταξύ άλλων, και ένας ανδρικός σκελετός, το κраниο του οποίου έφερε δύο τρυπανισμούς. Το άτομο ήταν ηλικίας 50 ετών όταν πέθανε, οι επεμβάνσεις είχαν γίνει ναυτίρα και είχε ακουσθήσει περίοδος ίασης, καθώς φαίνεται από το σχηματισμό του οστού. Η τελεσίτητα της επέμβασης άφησε εκπληκτους τους ειδικούς.

Ηρακλής στην Εύβοια

Της Πρώιμης Αρχαϊκής περιόδου είναι ένα ακρωτηριασμένο σμύλμα του Ηρακλή με το λιοντάρι, κατασκευασμένο σε ναϊακό μάρμαρο, που βρέθηκε πρόσφατα στη Β. Εύβοια. Το ύψος του υπολογίζεται ότι θα έφτανε τα 3 μ., και στον μισό του ύψους σώζεται επιγραφή ΚΥΛΙΩΝ ΑΝΕΘΕΚΕΝ.

Διεθνές Ινστιτούτο Συντήρησης Ιστορικών και Καλλιτεχνικών Έργων (IIC)

Το IIC ιδρύθηκε στο Λονδίνο το 1950, με κύριο σκοπό την προώθηση γνώσεων, τη διάδοση και ανταλλαγή πληροφοριών και την προώθηση προτύπων που απαιτούνται για την προστασία και τη διατήρηση των ιστορικών και καλλιτεχνικών έργων. Το IIC απαριθμεί σήμερα 3.000 μέλη, άτομα και φορείς, σε περισσότερες από 65 χώρες. Πολλές χώρες, όπως τώρα και η Ελλάδα, διαθέτουν τοπικά τμήματα που είναι αυτόνομα, με δικό τους καταστατικό, και λειτουργούν εγχώρια κέντρα για την προώθηση κοινών στόχων.

Το **Ελληνικό Τμήμα του IIC** αναγνωρίστηκε επίσημα από το Διεθνές Ινστιτούτο τον Φεβρουάριο του 1995. Από νομικής πλευράς είναι σωματείο μη κερδοσκοπικό και έχει ως κύριους στόχους:

- Τη συμβολή στην τήρηση και διάδοση των επιστημονικά ορθών και διεθνώς αποδεκτών προτύπων συντήρησης.
- Την προώθηση της έρευνας στον τομέα της συντήρησης και την παροχή των μέσων για τη διάδοση των αποτελεσμάτων.
- Τη συμβολή στην επικοινωνία των μελών του με σκοπό την ανάκτηση, ανταλλαγή και διάδοση γνώσεων, πληροφοριών και εμπειριών.
- Τη διεκδίκηση και υποστήριξη των μελών του.

Μέλη του Ελληνικού Τμήματος του IIC μπορούν να γίνουν άτομα και φορείς όλων των ειδικοτήτων, που είτε ασχολούνται ενεργά με την έρευνα, εφαρμογή και εκπαίδευση στο χώρο της Συντήρησης, ή που με οποιονδήποτε τρόπο συμβάλλουν στην προώθηση των σκοπών του.

Το Ελληνικό Τμήμα του IIC Εκκρίθηκε της δραστηριότητάς του με την έκδοση

Ενημερωτικού Δελτίου που περιλαμβάνει θέματα αφορώντα συνεδρία, ερευνητικά νέα, εργαστηριακές σημειώσεις, προκλήσεις ενδιαφέροντος, ελληνικές εκδόσεις, εκπαιδευτικά νέα και ό,τι άλλο μπορεί να αφορά τους ενδιαφερόμενους.

Φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά

Το 7ο Τριήμερο εργασίας με θέμα: "Φαρμακευτικά και αρωματικά φυτά", που οργανώθηκε (21-23 Μαρτίου 1997) από το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ και τη Βιολογική Εταιρεία Κύπρου, υπό την αιγίδα της Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και σε συνεργασία με το Α.Π.Θ., στο Παράλιμι της Κύπρου, συνεχίζει το πρόγραμμα που πραγματοποιείται εδώ και οκτώ χρόνια και στοχεύει στη μελέτη και τεκμηρίωση της ιστορίας της διαχρονικής παραγωγής βασικών προϊόντων της διατροφής στον τόπο μας. Οι προηγούμενες συναντήσεις κατέληξαν σε αντίστοιχους τόμους Πρακτικών, όπου περιέχονται διεξοδικά οι μελέτες των ερευνητών για το κρασί, το ψωμί, το λάδι και το μέλι (υπό έκδοση).

Στη διάρκεια του 7ου τριήμερου έγιναν 49 ανακοινώσεις, που χωρίστηκαν σε δύο βασικές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, με τον ενδεικτικό τίτλο: "Ιστορική αναδρομή", εξετάστηκαν τα συμπεράσματα της έρευνας αρχαιολόγων, ιστορικών, εθνολόγων, λαογράφων, αρχιτεκτόνων και χημικών σχετικά με την ιστορία των φυτών, της ανθρώπινης γνώσης γι' αυτά και της χρήσης τους από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας. Τα αρχαιοταύτα δεδομένα και οι πινακίδες της Γραμμικής Β μαρτυρούν τη χρήση αρωματικών φυτών από την Προϊστορική ήδη περίοδο, ως καλλυντικών, φαρμάκων και καλλυπτικών. Στη δεύτερη ενότητα, με τίτλο: "Σύγχρονες και μελλοντικές εφαρμογές", γιατροί, γεωπόνοι, βιολόγοι, χημικοί και φαρμακοποιοί, προσεγγίζοντας τις ιδιότητες ορισμένων φυτών, προσπάθησαν να ερμηνεύσουν την παραδοσιακή χρήση των φυτών και ανέπτυξαν τις σύγχρονες, υπό έμφαση, πολύ ενδιαφέρουσες και ελπιδοφόρες στους τομείς της ιατρικής και της γεωπονίας, εφαρμογές των φυτών αυτών. Τα Πρακτικά της Συνάντησης θα εκδοθούν σε έναν περίπου χρόνο από το Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ.

Το σπίτι του Σπυριδώνος Τρικούπη στο Άργος καταρρέει

Το σπίτι του Σπ. Τρικούπη στο Άργος (οδός Διοσκουρίδων 33), αφού υπέστη βλάβες μεταξοφάγησης τα τελευταία χρόνια, καταρρέει, με πρώτη και καλύτερη

τη στέγη του. Κτισμένο το 1830, σε σχέδια του Αυστριακού προέξου Γκρόπικου και με αρχιτέκτονα τον Νικ. Ιωάννου, συνδέεται και με τη γέννηση σ' αυτό, σύμφωνα με τοπική μαρτυρία αυτόπτη μάγιστρα, του Χαράλαμ. Τρικούπη. Το 1847 πουλήθηκε από τον Σπ. Τρικούπη στον πρώην Γραμματέα κοινοβουλευτικού δικαστηρίου Π. Κυπαρίσιου, ο οποίος το 1891 το πούλησε στον τότε πρωτόδικη Νικ. Οικονόμου. Το 1982 χαρακτηρίστηκε διατηρητέο, με τον κήφο που το περιβάλλει και με το εκκλησάκι του Αγ. Χαράλαμους που βρίσκεται στον ευρύτερο χώρο του, από το ΥΠΠΟ (Υπουργείο) και το 1983 και από το ΥΠΠΟ (Υπουργείο) οι Α. Τρίτσης και Μ. Μερκούρη. Οι ιδιοκτήτες του προσέφυξαν στον ΣΤΕ, που απέρριψε τις αιτήσεις τους για ακύρωση των χαρακτηρισμών. Το 1985 αγόρασε την άλη ιδιοκτησία η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και δόθηκε εντολή στον αρχιτέκτονα της Αλεξ. Τριποδάκη να συντάξει μελέτη για συντήρηση του σπιτιού και ανέγερση υποκαταστήματος της Τράπεζας στο βόρειο τμήμα του χώρου.

Από τότε και μετά τη σύνταξη της μελέτης έχει επιδειωθεί πλήρως αδιαφορία για τον χώρο και το κτήριο, διαδεχόμενα ολόκληρα χρόνια μετά την αγορά του σπιτιού μας. Πολλές τελευταία διαμαρτυρίες μολώντων του 2ου Γυμνασίου Άργους προς την ΑΤΕ, στην οποία επί οκτώ μήνες δεν έχει δοθεί απάντηση.

Θεωρούμε απαραίτητη τη σημερινή κατάσταση και θα θέλαμε να έχουμε κάποια υπεύθυνη επίσημη για το θέμα, από τα συναρμόδια υπουργεία και την ΑΤΕ, δεδομένου μάλιστα ότι το 1996 γιορτάστηκε με κάθε επισημότητα η εκατονταετηρίδα του θανάτου του Χαρ. Τρικούπη (1896). Πάντως, σε προσεχές τμήμας μας θα δημοσιευθεί πλήρης μελέτη συνεργατών μας για την ιστορία του κτηρίου, παλαιότερη και νεότερη.

B.K.A.

Ευρήματα στη Χαλκίδα

Κατά τη διάρκεια εκσκαφών για την επέκταση δημοσίων έργων στη Χαλκίδα βρέθηκε σημαντικός κτιστός κτιριακός σύμπλοκος τμήρας της ελληνοβυζαντινής περιόδου, που περιλαμβάνει σκελετό ανδρός ηλικίας 2,05 μ. ηλικία κτισμάτων. Επίσης στο στήθος του νεκρού είχε τοποθετηθεί χρυσό σφενάκι από φύλλα. Τα φύλλα έχουν κατασκευαστεί με πρέσα, είναι σχετικά μικρά και έχουν μήκος με τον οποίο στερεώνονταν στην ταβιά. Στην ίδια περιοχή έχουν βρεθεί άλλοι 48 κεραμοσκεπείς τάφοι και πολλά κτερίσματα.

Καταστροφή στην Πάτμο

Στην Πάτμο, ένα νησί που έως τώρα καθάρθηκε να διαφιγεί την οικοδομ-

κή ανά πο συνοδεύει την τουριστική ανάπτυξη, χάρη στο σεασμό που έδειξαν οι κάτοικοι και η πολιτεία στην παράδοση και τη φυσική ομορφιά του τόπου, το ΚΑΖ ενέκρινε την ανέγερση κτιρίου για χρήση μπου σε απόσταση αναπνοής από την Iερά Μονή. Πι-στεύουμε πως η είδηση αυτή δεν χρει-άζεται καν σχολιασμό.

Ελληνοτουρκική συνεργασία

Το 4ο Διεθνές Συμπόσιο για τη Συντήρηση των Μνημείων της Μεσογείου πραγματοποιήθηκε στη Ρόδο με μεγάλη επιτυχία. Επιστήμονες της διεθνούς συνεργασίας των επιστημόνων αποτέλεσε το γεγονός ότι Έλληνες και Τούρκοι επιστήμονες θα ενίσχυσαν τις δυνάμεις τους προκειμένου 14 βυζαντινά μνημεία που βρίσκονται σε τουρκικό έδαφος να διατηρηθούν. Ηδη έχουν ξεκινήσει με την Αγία Σοφία και θα ακολουθήσει ο Άγιος Ταξιάρχης του Αιολίου.

Μουσική παράδοση

Δεν πρόκειται να δώσουμε κατάλογο CD. Απλά επισημαίνουμε το γεγονός ότι πολλά έργα, κυρίως ηχογραφήσεις βυζαντινής μουσικής, ανακατασκευάζονται στην παράδοση του ήχου, που χωρίς την πρωταξιοκρατία αυτή θα έμενε βουβή.

Ινστιτούτο Ελληνικών Μύλων

Πρόσφατα δημιουργήθηκε το Ινστιτούτο αυτό, με σκοπό την καταγραφή και διάσωση, κατά το δυνατόν, των ελληνικών μύλων (νερόμυλοι, ανεμόμυλοι, αλευρόμυλοι, σύνθετης, αποφοκω-σής κλπ.).

Στηνιάζεται στη Λεωφ. Βασ. Κωνσταντινού 28, τηλ. 7218 866. Το Δ. Σ. απο-τελείται από τους: Στ. Νομάκι, Π. Καμηλάκη, Μ. Γρυπάρη, Β. Οικονόμου και Ε. Καρπούνη-Δημητριάδη.

Στο Ηράκλειο

Μινωικό ανάκτορο στη Γαλλιακή Κεράλας αποκλιμακώθηκε και μελετήθηκε σχετικά πρόσφατα. Το 1992 λη-θρονασκαφές επιστήμονες τη θέση. Η Αρχαιολογική Υπηρεσία ξεκίνησε ανα-σκαφές που αποκάλυψαν σημαντικό κτιριακό συγκρότημα, του οποίου το σχέδιο έδειξε ότι επρόκειτο για ανάκτορο. Σπάρημα τοιχογραφίας σώζει κριώμα και κόκκινη χυματική γραμμή που χρονολογείται στα 1700 π.Χ. Το ανάκτορο σώζει και επόμενη φάση του 1600 π.Χ. με μεγάλης τετραγώνης εστία (3 x 1,50 μ) και αίθουσα με 4 πεσσούς, που θυμίζει το μυκηναϊκό ανάκτορο της Πύλου.

Προστασία

Το ΚΑΖ αποφάσισε να συντηρηθεί και να εκτεθεί στο Μουσείο Ακροπόλεως η ζωφόρος του ναού της Αθηνάς Νίκης και να αντικατασταθεί στο ναό με αντίγραφο.

Ολυμπείο και κολύμβηση

"Ο εμπέδων νικά". Με το απόφθεγμα αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί η επι-μονή του Εθνικού Γυμναστικού Σχολεί-ου να δημιουργηθεί πισίνα στον αρχαιολογικό χώρο του Ολυμπείου, στο κέντρο της Αθήνας. Η παράλογη αυτή επιμονή του ΕΓΣ επανέρχεται κάθε τό-σο για να μας κάνει να γελάσουμε.

Διεθνές Λαογραφικό Χωριό

Στη Νέα Καρβάλη Καβάλας δημιουργείται το πρώτο Διεθνές Λαογραφικό Χωριό, με χρηματοδότηση της Ευρω-παϊκής Ένωσης. Η έκταση του θα κα-λύπτει περίπου 30 στρέμματα, στα σπείτα θα φιλοξενούνται 130 άτομα και θα χρησιμοποιεί ως τόπος διατήρησης της Λαογραφικής παράδοσης τόσο της Ελλάδας όσο και γενικότερα των Βαλκανίων.

Διαμαρτυρία

Από τον Σύλλογο Ανάδειξης και Προ-βολής των Αρχαιοτήτων της Μυκη-ναϊκής Ακρόπολης του χωριού Μιδέα και Περιβαλλοντικής Προστασίας λά-βαμε την ακόλουθη διαμαρτυρία:

"Εμείς που υπογράφουμε αυτό το κεί-μενο, ως εκπρόσωποι φορέων και μέλη επιτροπής αγώνα που ορίστηκε από Λεωκή Συνέλευση των κατοίκων Μιδέας, εκφραζόμαστε εντονότερη διαμαρτυρία κατά της απόφασης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αργολίδας, που οφείνει την αρχαία Μιδέα (Αρχαιολογικό κέ-ντρο ισόδιο των Μυκηναίων και της Τίρυνθας, σύμφωνα με την ανακοίνωση των ανασκαφών της Ελληνικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και του Σου-ηδικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου) εκτός του σχεδιαζόμενου συνδυασμού δρόμου Μυκηναίων - Τίρυνθας, παρά το γεγονός ότι η χρηματοδότηση για την κατασκευή του προέρχεται από κοινού των περιφερειακών προγραμμάτων για οδική απευθείας σύνδεση αρχαιολογικών χώρων, με σκοπό την ανάδειξη τους και την τουριστική ανάπτυξη των περιοχών όπου βρίσκονται.

Σημειώνουμε ότι Μυκηναίους και Τίρυνθα συνδέονται ήδη απευθείας με δύο με-γάλους οδικούς άξονες μέσω Αργούς και Αγ. Τριάδας, αντίστοιχως, και μια τρίτη απευθείας σύνδεση τους δεν θα προσέθετε τίποτα στην ανάδειξη τους και την τουριστική τους ανάπτυξη. Αντίθετως, η διεκδίκηση του υπό μελέτη

δρόμου από την Μιδέα θα αναδείξει την ισάδια τους Μιδέα και θα ανατελέ-σει στην ανάπτυξη της περιοχής. Υπενημίχουμε στην αρμόδια Υπουργό κ. Βάσω Παπαοδρόου την δόξια δη-μοσίως (κατά την επισκεψή της στο Δήμο Μιδέας) διαβεβαίωση, ότι ο δρό-μος θα διεκδικεί από την Μιδέα.

Την ίδια έκκληση απευθύνουμε σε όλα τα πολιτικά κόμματα και τους Βου-λευτές του Νομού για συμπαράσταση στον αγώνα μας, με σκοπό τη δικαιο-σύνη μας. Έκκληση απευθύνουμε επίσης στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένω-σης, στην Ελλάδα, ήλθοντας τη δική της παρέμβαση προκειμένου να χρησι-μοποιηθεί σωστά και δίκαια η παρεχό-μενη από αυτήν χρηματική βοήθεια, που αποβλέπει στην πολιτιστική ανά-δειξη και τουριστική ανάπτυξη.

Τέλος απευθύνουμε πρόσκληση στην Περιφερειάρχη Πελοποννήσου κ. Αντ. Ματσίγκο να επισκεφθεί τον οικισμό Μιδέας για να εξετάσει επί τόπου την προτεινόμενη από εμάς λύση σε ό,τι αφορά τη διεκδίκηση του δρόμου, η οποία λύση πιστεύουμε ότι βρίσκεται εντός των ορίων της χρηματοδότη-σης.

Για το Τοπικό Δημ. Συμβούλιο, (Ακολού-θουν υπογραφές)

Επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης στην αρχαία Μεσοήνη

Το Δημοτικό Συμβούλιο της μεσοη-νικής πρωτεύουσας υποδέχθηκε στις 30 Μαΐου στο Δημαρχείο της Καλαμάτας την Επιτροπή του Προγράμματος "New Technologies and Enhancement of Ancient Places of Performances (MINOTEC)" (Νέες τεχνολογίες και αξιοποίηση αρχαίων οικοδομημάτων θέαματος) του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στην Επιτροπή αυτή μετέ-χουν, εκτός από τον συντονιστή της κύριο Ντανιέλ Τερσόν, διευθυντή της "European Foundation for Cultural Heritage Skills (EFHS)" του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι παρακάτω εκπρό-σωποι από την Αγγλία, τη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ιταλία.

Στην υποστήριξη του Προγράμματος MINOTEC και την συγκρότηση της Επιτροπής οδήγησε η διαπίστωση ότι πολλοί από τους αρχαίους θεατρικούς χώρους και τα συναφή οικοδομήματα (θέατρα, Αμφιθέατρα, Ωδεία, Στάδια, Αρένες) στη Μέση, στην Ανατολική και τη Δυτική Ευρώπη, και ιδιαίτερα γύρω από τη λεκάνη της Μεσογείου, βρίσκου-σε σε προχωρήσιο στάδιο φθοράς και ότι η οργάνωση σύγχρονων πολιτι-στικών εκδηλώσεων σε αυτά θα μπο-ρούσε να συμβάλει στη σωτηρία και την αναβίωση τους, αφού βέλτους λη-φθούν προηγούμενης αναγκαία μέτρα ώστε να στερεωθούν και να αναστ-ραφθούν τα μνημεία με σύγχρονες αρχές και μεθόδους και τρέφι υπό έλεγχο ο τουρισμός.

Στόχοι της Επιτροπής του Προγράμματος MINOTEC είναι:

- η σύνθεση ενός ευρωπαϊκού Κανονισμού που θα αφορά τις προϋποθέσεις και τις αρχές της σύγχρονης χρήσης των αρχαίων θεατρικών χώρων, καθώς επίσης η διατύπωση προτάσεων για:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και τεχνικών στην οργάνωση θεαμάτων μέσα στους αρχαίους θεατρικούς χώρους, τεχνολογιών σχετικών με τις οπτικογραφικές εικόνες (virtual reality) κλπ.
- τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την ορθή διακίνηση των επισκεπτών στους χώρους και τα θεάματα, την ασφάλεια και την εξυπηρέτηση των αναγκών τους.
- την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα πολιτισμικής κληρονομιάς και την παραγωγή μέσων μετάδοσης της γνώσης για την πολιτισμική κληρονομιά.

- την ανάπτυξη ενός φιλικού προς το περιβάλλον πολιτιστικού τουρισμού, συμβατό με τις πολιτιστικές αξίες και παραδόσεις των περιοχών, όπου βρίσκονται οι αρχαιολογικοί χώροι και τα θεατρικά οικοδομήματα.

Οι δύο πρώτες συνεδριάσεις της Επιτροπής MINOTEC πραγματοποιήθηκαν ήδη στη Λωάν και τη Βερόνα το 1996, ενώ η τρίτη έλαβε χώρα στην αρχαία Μεσσήνη το πρωί της 31ης Μαΐου 1997. Ο καθηγητής Πέτρος Δεμελιός, ως Πρόεδρος της Εταιρείας Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών, και η εβουλόγος κυρία Έφη Καρποδινί-Δημητριάδου, ως Δευτερεύτρια του Ινστιτούτου Πολιτισμικών Σπουδών Ευρώπης και Μεσσηνίας, ανέλαβαν την υποχρέωση να οργανώσουν τη διεξαγωγή της τρίτης αυτής συνεδρίασης στην αρχαία Μεσσήνη, καθώς και μια συναυλία στο Ωδείο της αρχαίας Μεσσηνίας, με έργα αποκλειστικά της αρχαίας ελληνικής μουσικής.

Μέρος των δαπανών της όλης εκδήλωσης καλύφθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερη μεία αφιερώσε στους παρακείμενους χώρους: την Εταιρεία Μεσσηνιακών Αρχαιολογικών Σπουδών, τον Δήμο Καλαμάτας, την Καλλιτέχνη Μαουριτσίου Ίβιτσης, τα Εκπαιδευτικά Δούκα και την Τ. Κομμουνούδου ΑΕ Φωτισμός", που ανέλαβε τον καλλιτεχνικό φωτισμό του αρχαίου Ωδείου, όπου έγινε η συναυλία με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Διεθνής επιτροπή Μουσείων και Συλλόγων Αρχαιολογίας και Ιστορίας (ICMAH)

ICOM - ICMAH, Θεσσαλονίκη

Η Διεθνής Επιτροπή Μουσείων και Συλλόγων Αρχαιολογίας και Ιστορίας (ICMAH), θα πραγματοποιήσει το ετήσιο συνέδριό της στη Θεσσαλονίκη,

Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 1997, από τις 16 έως τις 21 Σεπτεμβρίου 1997, με θέμα "Θεσσαλονίκη - σταυροδρόμι ιδεών και ανθρώπων. Η πόλη στο μουσείο και στο χώρο".

Το γενικό θέμα του συνεδρίου θα αποτελείται από επιμέρους ενότητες και υπο-ενότητες, όπως:

- Παρουσίαση και διερεύνηση των αρχαιολογικών και ιστορικών καθώς και του σύγχρονου πολιτισμικού ιστού μιας πόλης: α) Η πόλη και η ιστορία της, όπως παρουσιάζονται σε Μουσεία Πόλεων (π.χ. το Μουσείο του Λευκού Πύργου). β) Πόλεις-μουσεία: οι αρχαιολογικοί και ιστορικοί τους πυρήνες. γ) Προώθηση πολιτιστικής ανάπτυξης, διεθνούς συνεργασίας και ανταλλαγών.

Η δυναμική και ο ρόλος των πολιτιστικών θεσμών, όπως εκείνοι της Πολιτισμικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, Πόλης-σταυροδρόμια ιδεών και ανθρώπων. Η προβολή διαφορετικών πολιτισμικών εντήσεων σε Τοπικά Μουσεία και σε Μουσεία Πόλεων - Πολυφωνία: α) Νέες ιδέες-νέες πρακτικές (π.χ. έρευνα, επιμέλεια συλλογών, ερμηνεία, επικοινωνία). β) Προφορική ιστορία. Συλλέγοντας μνήμες και μαρτυρίες από το παρελθόν για το μέλλον. γ) Μουσεία και τοπικές κοινότητες. Δημιουργία νέας συνεργασίας. δ) Μουσεία Χώρων: αποκατάσταση, χωροταξία, έρευνα, διαφύλαξη πολιτισμικής κληρονομιάς. ε) Μουσεία Ζωντανής Ιστορίας.

Προβληματισμός

Οι τοιχογραφίες του σπηλαιού Lascaux της Γαλλίας κινδύνεψαν σοβαρά, παρά τα μέτρα που είχαν ληφθεί ήδη από το 1950. Από το 1963 έως μελέτες και εντατική συλλογή στοιχείων έδειξαν τον πλούτο και τη συνθετικότητα των παραμετρών που έπρεπε να ληφθούν υπόψη για να επιτευχθεί η διάσωση του σπηλαιού. Η κατανομή και η αξιολόγηση της δυναμικής της ισορροπίας του Lascaux είναι πια γεγονός. Το σπηλάιο αυτό, εκτός από τις γνώσεις τις αρχαιολογικές κλπ., μας έδειξε το μέτρο της προβληματικής, σχετικά με τη διάσωση ορισμένων μνημείων.

Σχολεία και Μνημεία

Με την υποστήριξη του Ελληνικού Υπουργείου του Θεσπικού Συμβουλίου Μουσείων και των Υπ. Παιδείας και Πολιτισμού συνεχίζεται το πρόγραμμα "Το σχολείο υιοθετεί ένα μνημείο". Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλυστικό αυτό πρόγραμμα, τα σχολεία έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ένα μνημείο που, κατά προτίμηση, να μην απέχει πολύ από αυτό, να το μελετήσουν τα παιδιά, να προτείνουν λύσεις στα προβλήματα που παρουσιάζει και αφού το γνωρίσουν καλά να το παρουσιάσουν. Στο τέλος της φετιμής σχολικής χρο-

νιάς τρεις παρουσιάσεις είχαν μεγάλο ενδιαφέρον. Αυτές που έκαναν 1) οι μαθητές του Γ1 του 63ου Γυμνασίου Αθηνών: "Γκάζι, μνήμες και προοπτικές" (έκθεση), 2) οι μαθητές του 49ου Γυμνασίου Αθηνών: στο "Μνημείο της Γοργόποδας" στην πλατ. Μητροπόλεως (εξάνθηση), και 3) οι μαθητές της Σ11 του 40ού Δημοτικού Σχολείου Καλλιθέας: "Ένα Ρολόι στη Ρωμαϊκή Αγορά" (έκθεση).

Ανακαινίσεις

Πέντε μεγάλα ιδρύματα: το Βρετανικό Μουσείο, το Μητροπολιτικό Μουσείο, το Μουσείο του Βατικανού, το Ινστιτούτο Τέχνης του Σικάγο και το Μουσείο Αρχαιολογίας και Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου της Πεννσυλβανίας ανακαινίζονται. Κοινό στοιχείο των νέων εκδόσεων είναι η χρήση ΗΥ και η προτεραιότητα που δίνεται στο παιδί.

Ο καφές

Με τίτλο "Ο καφές στη ζωή των Ελλήνων" οργανώθηκε έκθεση στο Λαογραφικό-Ιστορικό Μουσείο Λάρισας (16 Μαρτίου - 30 Απριλίου 1997). Με τη χρήση του καφέ και την ίδρυση καφενείων, στο πρότυπο εκείνων της Κωνσταντινούπολης, δημιουργείται μια νέα κοινωνική πραγματικότητα, τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο, που κατά κάποιον τρόπο ζωντανεύει την αρχαία Αγορά, ως τρόπο συναντησης των ανθρώπων.

Cristian Giede

Στο περιοδικό νομισματικής Nordisk Numismatisk Arsskrift 1988-90 (1994) η γνώση για τις μελέτες της σε θέματα που άπτονται της Ελλάδας αρχαιολογικο-ιστορικός τέχνης Ida Haugstedt δημοσίευσε ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο σχετικά με την προσωπικότητα του Δανού νομισματολόγου Cristian Giede, που πέρασε κάποιο χρονικό διάστημα στην Αθήνα και υπηρέσθε από τους ιδρυτές της νομισματικής συλλογής. Επιπλέον, ο Giede σχεδίασε και δύο μετάλλια. Το ένα του Μισαίου και το άλλο, το "μετάλλιο της Επιδόρου" (1822).

Συναυλία στο αρχαίο Ωδείο Μεσσηνίας

Το Δημοτικό Συμβούλιο της μεσσηνιακής πρωτεύουσας, υποδέχθηκε στις 30 Μαΐου στο Δημαρχείο της Καλαμάτας την Επιτροπή του Προγράμματος "New Technologies and Enhancement of Ancient Places of Performances (MINOTEC)" (Νέες τεχνολογίες και αξιοποίηση αρχαίων οικοδομημάτων) του Συμβουλίου της Ευρώ-

της. Στην Επιτροπή αυτή μετέχουν, εκτός από τον συντονιστή της, τον κ. **Ντινάι Τερπόν**, διευθυντή της "European Foundation for Cultural Heritage Skills (EFHS)" του Συμβουλίου της Ευρώπης, εκπρόσωποι από τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες: Αγγλία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία.

Στην υιοθέτηση του Προγράμματος MINOTEC και τη συγκρότηση της Επιτροπής οδήγησε η διαπίστωση ότι πολλοί από τους αρχαίους θεατρικούς χώρους και τα συναφή οικοδομήματα (Θέατρα, Αμφιθέατρα, Ωδεία, Στάδια, Αρένες) στη νότια, ανατολική και δυτική Ευρώπη, και ιδιαίτερα γύρω από τη Λεάνη της Μεσογείου, βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο φθοράς και ότι η οργανωμένη σύγχρονη πολιτιστική εκδήλωση σ' αυτά θα μπορούσε να συμβάλει στη σωτηρία και την αναβίωση τους, αφού βεβαίως ληφθούν προηγούμενα τα αναγκαία μέτρα ώστε να στερεωθούν και να αναστηλωθούν τα μνημεία με σύγχρονες αρχές και μεθόδους και να τεθεί υπό έλεγχο ο τουρισμός.

Στόχοι της Επιτροπής του Προγράμματος MINOTEC είναι:

- Η σύνταξη ενός Ευρωπαϊκού Κανονισμού, που θα αφορά τις προϋποθέσεις και τις αρχές της σύγχρονης χρήσης των αρχαίων θεατρικών χώρων, καθώς επίσης η διαπίστωση προτύπων για:

- Τη χρήση νέων τεχνολογιών και τεχνικών στην οργάνωση θεαμάτων μέσα στους αρχαίους θεατρικούς χώρους, τεχνολογιών σχετικών με τις σκηνογραφίες, το φως, τον ήχο, τις πλασματικές εικόνες (virtual reality) κλπ.

- Τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την ορθή διακίνηση των επισκεπτών στους χώρους και τα θεάματα, την ασφάλεια και την εξυπηρέτηση των αναγκών τους (με την ανέγερση αναψυκτηρίων, πωλητηρίων, parking, WC, καθιστικών κλπ.).

- Την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα πολιτισμικής κληρονομιάς και την παραγωγή νέων μεθόδους της γνώσης για την πολιτισμική κληρονομιά (CD-ROM, videos, screen-touch, ντοκιμαντέρ, σταθιά WWW, πρόσβαση στο Internet κλπ.).

- Την ανάπτυξη ενός φιλικού προγράμματος πολιτιστικού τουρισμού, συμβατό με τις πολιτιστικές αξίες και παραδόσεις των περιοχών, όπου βρίσκεται οι αρχαιολογικοί χώροι και τα θεατρικά οικοδομήματα.

Οι δύο πρώτες συνεδριάσεις της Επιτροπής MINOTEC πραγματοποιήθηκαν ήδη στη Λωάν και τη Βερόνα το 1996, ενώ η τρίτη στην αρχαία Μεσσήνη το πρωί της 31ης Μαΐου 1997. Ο καθηγητής Πέτρος Θεμέλης, ως πρόεδρος της Εταιρείας Μεσογειακών Αρχαιολογικών Σπουδών και η εθελούσια κυρία Έφη Καρποδίνη-Δημητριάδου, ως Διευθύντρια του Ινστιτούτου Πολιτιστικών Σπουδών Ευρώπης και Μεσογείου, ανέλαβαν την υποχρέωση να οργανώσουν τη διεξαγωγή της τρίτης αυτής συνεδρίασης στην αρχαία Μεσσήνη, καθώς

και μια συναυλία στο Ωδείο της αρχαίας Μεσσήνης με έργα αποκλειστικά της αρχαίας ελληνικής μουσικής, τα οποία εκτέλεσε η χορωδία και η ορχήστρα φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με μαέστρο την καθηγήτρια κυρία Τρισεύγη Καλοκύρη.

Μέρος των δαπανών της όλης εκδήλωσης καλυφθήκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και από την Εταιρεία Μεσογειακών Αρχαιολογικών Σπουδών, τον Δήμο Καλαμάτας, την Κοινότητα Μαιουριματίου Ιθιώτης, τα Εκπαιδευτήρια Δούκα και την "Γ. Κουμουνδούρος ΑΕ Φωτισμός", που ανέλαβε τον καλλιτεχνικό φωτισμό του αρχαίου Ωδείου, όπου έγινε η συναυλία με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.

Διεθνής Συνάντηση Αρχαιολογικού Κινηματογράφου στη Σαρδηνία

Στις 24 Ιουνίου άνοιξε το διεθνές Φεστιβάλ Αρχαιολογικού Κινηματογράφου στην Σαρδηνία της Ιταλίας με θέμα "Μεσογείος, το Μέλλον Παρελθόν", που συνοδεύεται με πωλητές εκδηλώσεις. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με θέματα: "Νύκτο, η πρωτεύουσα της πρόδηλης Σαρδηνίας", "Συντήρηση και μεταρρύθμιση: Ποιο είναι το μέλλον των πολιτισμικών αγαθών", "Τα πολιτισμικά αγαθά μεταξύ ανεργασίας και σύρραξης". Στη συνέχεια οργανώθηκαν επισκέψεις και εκδρομές στους αρχαιολογικούς χώρους της Σαρδηνίας και διαγωνίστηκε περί τις 20 ταινίες.

BIBLIA

Αρχαιομετρικές και αρχαιολογικές έρευνες στη Μακεδονία και Θράκη

Πρακτικά Συνεδρίου

Εκδ. Ελληνική Αρχαιομετρική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 1996

Κυκλοφόρησαν τα Πρακτικά Συνεδρίου του Β' Συμποσίου Αρχαιομετρίας που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 26-28 Μαρτίου 1993, με θέμα "Αρχαιομετρικές και αρχαιολογικές έρευνες στη Μακεδονία και Θράκη". Ο τόμος περιλαμβάνει 33 ανακοινώσεις στα Ελληνικά ή Αγγλικά, που συνοδεύονται από πλούσιο εικονογραφικό και επεξηγηματικό (διαγράμματα) υλικό. Πρόκειται για εργαλείο δουλειάς σε έναν τομέα που δεν είναι ακόμη πλατιά γνωστός στο ευρύ κοινό και που απο-

τελεί έναν από τους σημαντικότερους επιστημονικούς κλάδους.

Η Αθήνα 1456-1686

Δ. Γέροντας και Ν. Νικολαΐδης

Εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1997

Με υπότιτλο: προσωπογραφία μιας πόλης δίκετα εικονογραφημένη η ιστορία της Αθήνας κατά τους δύο πρώτους αιώνες της τουρκικής κυριαρχίας. Το βιβλίο περιλαμβάνει και μελέτη που εστιάζει την κοινωνικοοικονομική ζωή της πόλης την ίδια αυτή περίοδο.

Το αρχοντικό της Αγροτικής Τράπεζας Χρυσανθος Χρήστου

Εκδ. Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος

Πρόκειται για ιδιαίτερα καλοήγητο βιβλίο, που μας επιτρέπει να δοθούμε με μεγαλοστάσια κατοικία του 19ου αιώνα. Το σπίτι αυτό είχε κτισθεί από τον αρχιτέκτονα Αναστάσιο Θεοφύλαχου τον μεταλλοκόλο Γιαννάκη Βασιλείου Serpieri, που άνοηξε Ενόχ, μετά από αιώνες, τα μεταλλεία του Λαυρίου. Οι φωτογραφίες είναι του Γιάννη Γληνού και το διαφωτιστικό και τεκμηριωμένο κείμενο, του Χρήστου Χρήστου.

Το Ελληνικό σπίτι

Έλενα Walter-Καρούδη

Εκδ. της εν Αθήναις Αρχαία, Εταιρείας, αρ. 158, Αθήνα 1996

Με υπότιτλο: "Ο ερευνησιμός της κατοικίας στα υστεροκλασικά χρόνια", η Ε. W.-K. εκθέτει με τρόπο σύντομο αλλά και σαφή την τυπολογία εξέλιξη της ιδιωτικής κατοικίας από την άφιξη της αρχιτεκτονικής της ευρωπαϊκής διακόσμησης και της επίπλασης Αρχαία κείμενα σχολιάζοντάς και στρίζοντα ταυμάσια τις παρατηρήσεις της συγγραφέως.

Αγυρά και χαλκά έργα Τέχνης

Ιουλιάν Βοκοτόπουλου

Ιδρυτική Αθήναις, Αθήνα 1997

Κυκλοφόρησε το 15ο και τελευταίο βιβλίο της σειράς "Ελληνική Τέχνη", γραμμένο από την Ι. Β. λίγο πριν από τον πρόδρομο θάνατό της. Το κείμενο, με την ανάγνωση που φωτογραφική τεκμηρίωση, αποτελεί έργο αναφοράς στην ελληνική και την ξένη βιβλιογραφία. Διαθέτουμε εικόνα και από μη ειδικούς, που θα μάθουν πολλά για την ελληνική τέχνη και θα χαρούν το θαυμάσιο φωτογραφικό υλικό.

Η σειρά αυτή αποτελεί μνημείο της ελληνικής εκδοτικής προσφοράς και τα έργα που την αποτελούν έχουν πλέον μπει στην ζώνη βιβλιογραφίας.

Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπεδίου

Συλλογικό έργο
Εκδ. Άγιον Όρος, 1996

Με κείμενα άρτια επιστημονική εγκυρότητας, πλούσια εικονογράφηση και θαυμάσια εκτύπωση, κυκλοφόρησε το δίτομο αυτό έργο, που προσφέρει στον αναγνώστη ένα "παρόραμα" μιας από τις σημαντικότερες μονές του Όρους, γνωρίζοντάς του την ιστορία της, την αρχιτεκτονική της και τους θησαυρούς που περιέχει. Πρόκειται για μνημειώδες έργο, που αποτελεί εκδοτικό επίτευγμα.

Παλαιά ανάκτορα Αθηνών

Κατερίνα Δεμενεγι-Βιρζάκη
Εκδ. Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, Αθήνα 1994

Το πρώτο σημαντικό νεοκλασικό κτήριο που οικοδομήθηκε στην Αθήνα είναι αυτό των ανακτορών του Οθωνα, σε σχέδιο του αρχιτέκτονα Fr. Von Gaetner, το οποίο σήμερα στεγάζει τη Βουλή των Ελλήνων. Με συνοπτική εισαγωγή της ιστορίας, της τοπογραφίας και του περιβάλλοντος της Αθήνας στα μέσα του 19ου αιώνα, ξεκινά το ιστορικό του κτηρίου. Παρουσιάζονται οι διάφορες φάσεις από την όλη διαδικασία της ανέγερσής του και αναλύεται η αρχιτεκτονική του κτηρίου. Σχέδια και φωτογραφικό υλικό εικονογραφούν πλούσια τη θαυμάσια αυτή εργασία.

Ιερά Μονή Ραβεννίων Δρόπολης

Γεώργιος Κ. Γιακουμής
Εκδ. Μήτσας-Πλάσας, Αθήνα 1995

Στη μονογραφία αυτή, την πρώτη της σειράς "Μνημεία της εξελληνιστικής Ορθόδοξης", μας αποκαλύπτεται η ναυστακτική συγκρότηση του 17ου αιώνα, που σήμερα βρίσκεται στην Αλβανία. Το θεολογικό του εικονογραφικού προγράμματος της εκκλησίας έχει καταρραφεί λεπτομερώς και το όλο μνημείο παρουσιάζεται συνοπτικά μόνο, αλλά με τελεγραμμένες απόψεις και κριτικό πνεύμα.

The Glory of Byzantium

Ed. by Helen C. Evans and William D. Wixom

Εκδ. The Metropolitan Museum of Art New York 1997

Κυκλοφόρησε και στην Ελλάδα ο κατάλογος της έκθεσης "Η δόξα του

Βυζαντίου. Τέχνη και πολιτισμός της Μέσης Βυζαντινής περιόδου, 843-1261 μ.Χ.", που οργανώθηκε στη Νέα Υόρκη και περιλαμβάνει έργα τέχνης από 24 χώρες, καλύπτοντας όλο το γεωγραφικό φάσμα εξάπλωσης και επιρροής της Βυζαντινής κυριαρχίας. Τα κείμενα του βιβλίου, η εικονογράφηση και η εκτύπωση του καθιστούν τον κατάλογο αυτόν των 600 σελίδων σπάνιο εργαλείο στα χέρια των μελετητών.

Πρόταση

Περιοδική έκδοση
Τέχνης-και Πολιτισμού

Εκδ. Τοπική Αυτοδιοίκηση Άρτας, Άρτα 1997

Τοπικό περιοδικό, με εμβέλεια πέρα από τα στενά όρια μιας πόλης. Η πλούσια και ποικιλη ύλη του βοηθά στη γνωριμία του τόπου και εγείρει τον προβληματισμό των αναγνωστών σε θέματα που εκτείνονται από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας και από την αρχαιολογία έως τον κυβερνοχώρο. Κυκλοφόρησε το 3ο τεύχος, που βρίσκεται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία καθώς και: Πλ. Εθνικής Αντιστάσεως, Άρτα 47 100, τηλ. 0681 27490.

Urban Transformation in the Balkans (1820-1920)

Alexandra Yerolymos
Εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1996

Πρόκειται για πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη, που παρακολουθεί τις αλλαγές στην πολεοδορία των Βαλκανίων σε συνάρτηση με την αναμόρφωση της Θεσσαλονίκης από το 1820 έως το 1920. Η περίοδος αυτή του 19ου αιώνα υπήρξε αποφασιστική για τη μορφή που έλαβαν οι πόλεις στον στενό χώρο των Βαλκανίων, υιοθετώντας "ευρωπαϊκή" πλέον μορφή.

Dossiers d'Archéologie

Περιοδική έκδοση

Εκδ. Archeologia, Quetigny 1997

Στο τεύχος 223 του Μαΐου το γαλλικό αυτό περιοδικό δημοσιεύει εκτενές άρθρο του Dieter Quast με θέμα "Οι Φράγκοι και η Βυζαντινή αυτοκρατορία", στο οποίο ο συγγραφέας τελεματεύεται τα πλούσια ευρήματα από τους "τάφους των αρχηγών". Πρόκειται για ομάδα τάφων, των οποίων η ακριβής χρονολόγηση δεν κατέστη ακόμη δυνατή. Χονδρικά, τα σπάζει με τις χρυσές κορδέλες και όλα τα άλλα συνδυαστικά αντικείμενα, κυρίως οπλισμός, ανήκουν στην περίοδο από τον 5ο έως τον 6ο αιώνα. Η τυπολογία των όπλων, κατασκευασμένων σύμφωνα με τα πρότυπα των μεσογειακών όπλων, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα

και δείχνει τις σχέσεις των λαών και των πολιτισμών.

"Γενική Εφημερίς της Ελλάδος", έτος 1830

Εκδ. βιβλιοθήκη Διον. Καραβία

Κυκλοφόρησε η ανατύπωση της επίσημης εφημερίδας της Ελληνικής Πολιτείας του έτους 1830, που παρουσιάζει ζωμό ενδιαφέρον διότι διαμορφώνεται σε εφημερίδα ποικίλων εδίδου, με αναφορές τόσο στο "Ελληνικό (ήπειρο)" όσο και σε εξωτερικά γεγονότα. Τα τελευταία αναφορούν πάρα πολλές αστικές της εφημερίδας, στις 482 σελίδες της, και είναι σημαντικό το πώς η εκδόση της Ευρώπης την επαναστάσεων του 1830 περνά στην ελληνική κοινή γνώμη.

Στην εφημερίδα καταγράφεται μεγάλο μέρος της βασικής κοινοπρακτικής νομοθεσίας για την οργάνωση των θεσμών (διοκτορία, πολεοδομία κ.ά.). Υπάρχει επίσης καταγραφή για αρχαιολογικές ανακαλύψεις και μελέτες, για την οικονομική κατάσταση της χώρας και για πλήθος άλλα θέματα, γενικού και τοπικού ενδιαφέροντος. Η ανατύπωση ακολούθησε εκείνη της "Γεν. Εφημερίδας" προηγούμενων ετών, έγινε σε 500 αντίτυπα και θα ολοκληρωθεί με την ανατύπωση των φύλλων των ετών 1831 και 1832.

B.K.A.

Ο Κωστής Μπασιάς στα χρόνια του Μεσοπολέμου

Γιάννης Μπασιάς

Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1997

Με τη συμπλήρωση 25 ετών από τον θάνατο του λογιόεχτη και θεατράνθρωπου Κωστή Μπασιά, η Εκδοτική Αθηνών παρουσιάζει στη Στοά του Βιβλίου το δίτομο έργο του Γιάννη Κ. Μπασιά "Ο Κωστής Μπασιάς στα χρόνια του Μεσοπολέμου - χρονογραφία και βιβλιογραφία".

Μέσα από τη ζωή και το έργο του Κωστή Μπασιά, η έκδοση αποκαλύπτει την πνευματική και ιστορική πορεία μιας ολοκληρωμένης εποχής με αναρίθμητες πληροφορίες και στοιχεία που θα συμβάλουν στην επανεκτίμηση προσώπων και πραγμάτων του Μεσοπολέμου. Στα σχεδόν 3500 λέξιμα της αναλυτικής ερμηνείας και βιβλιογραφίας παρατίθενται αυτостоя κείμενα που θα διευκολύνουν τον αναγνώστη και τον μελετητή να προσεγγίσουν λαογονικά κείμενα εκατοντάδων λογοτεχνών, κριτικών και άλλων πνευματικών προσώπων του Μεσοπολέμου, που βρίσκονται διάσπαρτα σε απόρρητες ημερίδες, εφημερίδες, σπάνια περιοδικά και ιδιωτικά αρχεία. Παρουσιάζονται επίσης, για πρώτη φορά, 250 αδημοσίευτα κείμενα και επιστολές προσώπων που είχαν σχέση με τον Κωστή Μπασιά. Το πλούσιο

κείμενα συνοδεύει αντίστοιχο φωτογραφικό και εικονογραφικό υλικό.

Το Λεξικό της Τέχνης

Εκδόσεις MACMILLAN, Οκτώβριος 1996

Πρόκειται για το φιλόδοξο αγγλικό έργο, που κυκλοφόρησε τώρα και στην Ελλάδα. Ο χαρακτηρισμός του θα ήταν πιο σωστός ως Εγκυκλοπαίδεια, γιατί ο όρος "λεξικό" είναι παραπλανητικός, μια και πρόκειται για εκδοτικό έργο που περιλαμβάνει 34 τόμους. Προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μεγάλη έκταση υλικού και καλύτερα κάθε πτυχή των εικαστικών τεχνών από την Προϊστορική περίοδο μέχρι σήμερα.

6.700 διακεκριμένα επιστήμονες από 120 χώρες ανέγραψαν τα λήμματα, τα οποία προσεγγίζουν πολύπλευρα κάθε θέμα και συνοδεύονται από φωτογραφίες — κυρίως ασπρόμαυρες —, χάρτες, σχέδια περιοχών και αναπαραστάσεις, καθώς και από συγκριτικούς πίνακες με διαγράμματα.

Εξοσημείωτη είναι η αναφορά στην ιστορία της ελληνικής τέχνης, η οποία, σε μεγάλο μέρος, εξετάζεται με τα μάτια των Ελλήνων μελετητών. Ο ελληνικός πολιτισμός καλύπτεται χρονικά από την προϊστορική Ελλάδα έως τη σύγχρονη.

Αριμύς σ' αυτή την εκδοτική προσπάθεια του οίκου MACMILLAN είναι το ίδρυμα Ν. Π. Γουλανδρή. Η τιμή του έργου ανέρχεται σε 5.750 λίρες Αγγλίας (γύρω στα 2,5 εκατ. δρχ.).

Η Αρναία της Μακεδονίας

Περιοδική έκδοσή, τεύχος 33

Ασπράβαλα, Οκτ. - Δεκ. 1996

Συνεχίζεται η τόσο χρήσιμη για τη γνώση της νεότερης ιστορίας του τόπου μας, τοπικής και μη, καταγραφή αρχαιολογικού υλικού που ανήκει σε διάφορες οικογένειες της Αρναίας, από τον φιλόλογο-θεολόγο Δ. Θ. Κύρου.

Γένος Ρωμαίων: Βυζαντινές και νεοελληνικές ερμηνείες

Πάρις Γουναριδής
Εκδ. Ίδρυμα Γουλανδρή-Χαρν, Αθήνα 1996

Η σειρά διαλέξεων με θέμα "Βυζαντινή πραγματικότητα και νεοελληνικές ερμηνείες" (Νοεμβρίου 1993 - Μάιος 1994), που έγιναν στο ΙΓ. - Χ., περιέλαβε και αυτή του βυζαντινολόγου Π.Γ., που εκδόθηκε πρόσφατα. Το πόνημα αυτό, στο οποίο ο συγγραφέας πραγματεύεται τη νοηματική ερμηνεία και τη χρήση του "Γένους Ρωμαίων", μας δίνει τη δυνατότητα να παρατηρή-

σουμε την ιστορία από άλλη σκοπιά, αυτή των "ρευματίων της σκέψης και της εξουσίας". Τι καλά που θα ήταν, αυτό το μικρό έργο να έμπαίε και στα σχολεία, πόσο θα κέρδιζαν τα παιδιά μαθαίνοντας να σκέφτονται πλατύτερα.

Secrets des premiers hommes Pierre Marchand

Εκδ. Gallimard Jeunesse, Paris 1996

Με υπότιτλο απόλυτα επεξηγηματικό: "Ανακαλύψτε τον μαγευτικό κόσμο των προϊστορικών ανθρώπων και εναλλακτικά τις κινήσεις της καθημερινής τους ζωής", κυκλοφόρησε το πιο ευφάνταστο παιδικό βιβλίο, που δίνει σε παιδιά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (από 7 ετών και πάνω) τη δυνατότητα να "ανακαλύψουν" την καθημερινή ζωή των προϊστορικών ανθρώπων και, ανολόγως αυτό το βιβλίο, να μάθουν διασκεδάζοντας. Μέσα σε λίγες σελίδες, σωστά εικονογραφημένες και με το ελάχιστο δυνατό κείμενο, βρίσκονται τα βασικά, τα απαραίτητα στοιχεία που βοηθούν στην κατανόηση του θέματος. Στην τελευταία σελίδα του μικρού αυτού βιβλίου είναι κολλημένο ένα "κουτί", το οποίο περιέχει 5 προσιτά εργαλεία (από πλαστικό, σε φυσικό χρώμα πετρωμάτων).

Η "άγνωστη" πόλη Συλλογικό έργο

Εκδ. Ο.Π.Π.Ε. "Θεσσαλονίκη 1997", Υπ. Πολ., Θεσσαλονίκη 1997

Αισθητικά θαυμάσια, επιστημονικά άψογο το λείκιωμα αυτό με τις "διαμορφώσεις 10 αρχαιολογικών χώρων στη Θεσσαλονίκη", είναι το προϊόν των δέκα αρχαιολογικών διαγωνισμών της 9ης Εφορείας και της έκδοσης προσχέδων που πραγματοποιήθηκε από τις 12/4 έως τις 24/5/1997. Οι δέκα χώροι που παρουσιάζονται είναι: 1. Ο Όσιος Δαβίδ (Μονή Λατόμου), 2. ο χώρος της οδού Βύζαντος, 3. ο Ναός των Ταξιαρχών, 4. το Βυζαντινό Λουτρό, 5. η κινετέρνα της Ολυμπιάδος, 6. ο Ναός του Προφήτη Ηλία, 7. ο χώρος της οδού Λατίμων, 8. ο χώρος της οδού Ισωνίδου, 9. ο χώρος της οδού 3ης Σεπτεμβρίου, 10. ο χώρος του συγκροτήματος Ευαγγελιστρίας. Εισαγωγικό σημείωμα για κάθε χώρο μας δίνει τα στίγματα του διαγωνισμού, το σκεπτικό με το οποίο οργανώθηκε και τη μορφή που θα πάρουν οι παρεμβάσεις στο χώρο. Με την παρουσίαση των χώρων που δίνει τα προσχέδια της προτεινόμενης λύσης, την περιγραφή του έργου και, σε επίλογο, κείμενα που τονίζουν την ανάγκη σύγχρονης παρέμβασης σε αρχαιολογικούς-ιστορικούς χώρους, το λείκιωμα αυτό αποτελεί το άρτιο μέρος της άγνωστης Θεσσαλονίκης και ένα έργο που σε βάζει σε σκέψεις και σε προβληματίσει.

Σχεδιασμός Μητροπολιτικής Περιφέρειας για μια βιώσιμη ανάπτυξη Συλλογικό έργο

Εκδ. Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας, Αθήνα 1996

Την παρουσίαση αυτής της μελέτης θα ξεκινήσουμε με τα λόγια του Προέδρου του Οργανισμού, που λακωνικά δίνει το στόχο του: "... Περίοσηση πια τα δάκρυα για την Αθήνα, που άλλωστε δεν αφελούς σε τίποτε. Την ύστατη διπλή ώρα, χωρίς να χάσει άλλος χρόνος, θα πρέπει να υπάρξει μια συστηματική και ανένδοτη μάχη για την υπεράσπιση της Αθήνας και της Αττικής... Με συγκεκριμένο σχεδιασμό και αποφασιστικά βήματα... Η ΑΘΗΝΑ μπορεί να γίνει βιώσιμη πόλη μέσα σε μια αναβαθμισμένη ΑΤΤΙΚΗ". Στη μελέτη λοιπόν αυτή ο αναγνώστης θα βρει, με σειρά προτεραιότητας, τους στόχους του οργανισμού, τα προβλήματα και τις προτάσεις για την επίλυση τους. Ορθολογιστική σκέψη, απόλυτα προσιτές οι λύσεις που προτείνονται, αν ακολουθήσουν σύμφωνα, είναι όχι πιθανόν, αλλά βέβαιο, πως θα μπορούσαμε να έχουμε καλύτερες μέρες. Το λείκιωμα αυτό με το πλούσιο, καλαίσθητο και καλυπτομένο εικονογραφικό του υλικό (σχέδια, φωτογραφίες) γίνεται εύληπτο και στον μη ειδικό και αποτελεί πηγή ελπίδας. Το βιβλίο αυτό κυκλοφορεί και στα Αγγλικά.

Αρχαιολογία της πόλης των Αθηνών Επιστημονικές - Επιμνημονεύσιμες Διαλέξεις Εκδ. Ε.Ι.Ε. και Δήμος Αθηναίων, Αθήνα 1996

Για όσους δεν μπόρεσαν να παρακολουθήσουν τις ειδικές επιμνημονεύσιμες εκδηλώσεις (Ιαν.-Μάρτ. 1994), που οργανώθηκαν από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, με τίτλο "Αρχαιολογία της πόλης των Αθηνών", ο Δήμος Αθηναίων συνέβαλε στην έκδοσή τους με τα κείμενα των διαλέξεων που έγιναν στο αμφιθέατρο "Α. Ζέρβα" του Ε.Ι.Ε. Η έκδοσή αυτή, πλούσια εικονογραφημένη, αποτελεί ένα βήμα προς τη διαδοχή της γνώσης στο ευρύ κοινό. Για τον λόγο αυτόν, το ότι δηλαδή μπορεί να διαβαστεί από μη ειδικούς, αλλά με ενδιαφέροντα, ανθρώπους, θα προτιμώ να αναπείσο το θέμα των ομιλιών. Τα κείμενα που δημοσιεύονται είναι τα εξής: 25 Ιανουαρίου 1994: Μανία Παυτελίδου-Γκόφα, Η Αθήνα στην Προϊστορική εποχή, σ. 13. 1 Φεβρουαρίου 1994: Ιωάννη Τριάντη, Η γλυπτική στην Αθήνα των Αρχαίων χρόνων, σ. 27. 8 Φεβρουαρίου 1994: Ιρίνα Παρλαμά, Οι σωστικές ανακατασκευές των Αθηνών και

πρόβληματα πολιοδομίας της αρχαίας πόλεως, σ. 45. 15 Φεβρουαρίου 1994: Μανώλης Κορρές, *Τοπογραφικά ζητήματα της Ακροπόλεως*, σ. 57. 23 Φεβρουαρίου 1994: Χαράλαμπος Μπούρας, *Η Αθήνα κατά την Ελληνιστική περίοδο*, σ. 107. 1 Μαρτίου 1994: Άλκηστι Χαυρήνη, *Ρωμαϊκή Αγορά: Το πρώτο εμπορικό κέντρο στην Αθήνα*, σ. 119. 8 Μαρτίου 1994: Νίκος Μοσχάκος, *Η τοπογραφία της Αθήνας στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή εποχή*, σ. 137. 15 Μαρτίου 1994: Κορνήλια Χατζηαλαντή, *Ο Μοροζίνι στην Αθήνα*, σ. 157. 22 Μαρτίου 1994: Λεωνίδας Καλλιβεράκης, *Η Αθήνα του 19ου αιώνα. Από επαρχιακή πόλη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας πρωτεύουσα του Ελληνικού Βασιλείου*, σ. 173. Χριστίνα Άγγρα-Παυσιση, *Η Αθήνα του 19ου αιώνα. Συνακία Μεταβουροίσι*, σ. 197. Νατάσα Γιακωβάκη, *Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία: μια νέα συνειδηση για την πόλη της Αθήνας στα τέλη του 19ου αιώνα*, σ. 211. 29 Μαρτίου 1994: Μαρία Κομνατοροπούλου και Μάριος Μιχαηλίδης, *Διατηρητέα νεοκλασικά κτήρια της Αθήνας*, σ. 229.

Το εμπόριο της Θεσσαλονίκης τον 18ο αιώνα

Νίκος Σβωρώνος
Εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1996

Με αργονορία πάνω από 40 χρόνια, κυκλοφόρησε στα Ελληνικά, σε θαυμάσια για την ακρίβειά της μετάφραση των Σπ. Ασοράχα, Ξ. Γαϊτανό, Φ. Ησιού, Θ. Καλαράτη και Χρ. Χατζήιωσήφ, η μοναδική εμβέλεια μελέτη του Ν. Σ., στην οποία εξετάζεται η ιστορία της Θεσσαλονίκης κατά τον 18ο αι. Παρόλ' αυτά με την ιστορία της Θεσσαλονίκης, παρακολουθείται και η οικονομική και κοινωνική κατάσταση της εποχής, σε μια ανάλυση μαρξιστική, που

όμως φέρνει σε πρώτο επίπεδο το αρχαιολογικό υλικό στο οποίο βασίστηκε ο συγγραφέας. Έτσι, **Το Εμπόριο της Θεσσαλονίκης τον 18ο αιώνα** συνεχίζει να διατηρεί την πρωτότυπότητά του και να αποτελεί πρότυπο επιστημονικής έρευνας και μεθοδολογίας.

Τα ερωτικά ποιήματα της αρχαίας Αιγύπτου

Μετ. Σέργιος Εμμ. Μαραβέλιος
Εκδ. Αρμός, Αθήνα 1996

Προλογισμένο, με εισαγωγή, μετάφραση – από το πρωτότυπο – και σχόλια, από τον Σ. Μ., κυκλοφόρησε με μικρό και εύχρηστο σχήμα συλλογή εχθρά αγμυστικών ερωτικών ποιημάτων, που σώθηκαν σε μισοκαταστραμμένους παπίρους και θρυμματισμένα οστρακά. Μόλο που αποτελούν τα σπαράγματα ενός ποιητικού λόγου, ερωτικού, διατηρούν και μεταδίδουν την ευαισθησία και την απλότητα που τους δίνει τη δύναμη να μας συγκινούν ακόμη. Κοντά σ' αυτά, η μετάφραση και η παρουσίαση είναι απόλυτης επιστημονικής εγκυρότητας.

Φωτοχώρος

Περιοδική έκδοση για τη φωτογραφία
Εκδ. Φωτοχώρος, Αθήνα (Χειμάρως-Ανοιξη 1997)

Πέντε σελίδες αυτού του, σημαντικού για τη φωτογραφία, περιοδικού είναι αφιερωμένες στη φωτογράφο Βούλα Παπαϊωάννου (1898-1990). Η Β.Π. κατέγραψε με θουμιστά τρόπο εκθέσεις που αποτύπωσαν την ατμόσφαιρα των χρόνων της Κατοχής και της Απελευθέρωσης καθώς και την ελπίδα και την

πίστη στη ζωή που χαρακτήριζαν τα χρόνια που ακολούθησαν.

Η Δημοκρατία της Αθήνας και οι παραχωρήσεις στους πολίτες των μεταλλείων αργύρου της Λαυρεωτικής κατά τον 4ο αιώνα π.Χ.

Κωνσταντίνος Η. Κονοφάγος

Εκδ. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα 1996

Πρόκειται για β' έκδοση, συμπληρωμένη εν μέρει από τον ίδιο τον συγγραφέα, που πέρασε το 1989, την οποία πραγματοποίησε το Ε.Μ.Π. σε ένδειξη τιμής προς τον Κ. Κ. για όσα προσέφερε στο Ιδρυμα. Η γενική επιμέλεια της έκδοσης ανήκει στην αρχαιολόγο, Επικ. Καθηγήτρια του Ε.Μ.Π., Κ. Τ. Τσιάμου. Στη μέθοδο αυτή δίνεται ανάγλυφος ο ρόλος του αργύρου των λαυρεωτικών μεταλλείων στην οικονομία και την αγωγή της αρχαίας Αθήνας.

Αθήνα – δοκιμές και θεωρήσεις

Αλέξανδρος Παπαγεωργίου-Βενετιάς
Εκδ. Οδυσσεύς, Αθήνα 1996

Πρόκειται για τόμο στον οποίο έχουν συγκεντρωθεί 17 κείμενα που αναφέρονται σε θέματα αρχιτεκτονικής, αρχαιολογίας και πολιοδομίας αποκλειστικά της Αθήνας. Όμως, η εμβέλεια των μελετών αυτών ξεπερνά το τοπογραφικό πλαίσιο μιας πόλης και τα χρονικά όρια των τελευταίων αιώνων, και δίνεται το έναυσμα στους αναγνώστες, ακολουθώντας τη σκέψη του συγγραφέα, να πάνε παραπέρα.

Δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτιμο της συνδρομής στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, οδός Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ fax: 3219957

Επιθυμώ να εγγραφώ συνδρομητής για ένα χρόνο – 4 τεύχη – από το τεύχος αριθμ.
Συνδρομή Εσωτερικού: Δρχ. 7.000 – Σωματείων, Συλλόγων 8.000 – Οργανισμών, Τραπεζιών, Ν.Π.Δ.Δ., Α.Ε. 10.000 –
Μαθητών και Σπουδαστών 6.000 (με αποστολή φωτοτυπίας αστυνομικής ή φοιτητικής ταυτότητας αντίστοιχα).
Εξωτερικού: Αεροπ. ταχυδρ. Ευραπία \$40 – Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία \$45 – Κύπρος \$35 – Σπουδαστών εξωτερικού \$35.
Πώληση παλαιών τευχών (1 έως και \$4) 950 δρχ.

Τρόπος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επίταξη στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ

Επώνυμο Όνομα
Οδός Αριθμός Τηλ.
Πόλη Ταχ. Κώδ.
Ημερομηνία Υπογραφή